

DERECHO Y POLÍTICAS AMBIENTALES EN EL PAÍS VASCO (pp. 2-8)

DRET I POLÍTIQUES AMBIENTALS AL PAÍS BASC (pp. 9-15)

IÑIGO LAZCANO BROTONS

Profesor Colaborador / Professor col·laborador

Universidad del País Vasco / Euskal Herriko Unibertsitatea

Sumario: 1. La aprobación de la Ley de Caza. 2. La declaración del primer geoparque del País Vasco. 3. La implementación de la Red Natura 2000. 4. La modificación del Catálogo Vasco de Especies Amenazadas de la Fauna y la Flora Silvestre y Marina. 5. Aprobación de nuevos instrumentos de planeamiento territorial. 6. Medidas de fomento.

1. La aprobación de la Ley de Caza

La norma más importante dictada en la CAPV en el período al que nos estamos refiriendo ha sido, sin duda alguna, la Ley 2/2011, de 17 de marzo, de Caza (BOPV núm. 61, de 29 de marzo). Se trata de una ley extensa (ocho títulos, sesenta y seis artículos, una disposición adicional, una transitoria, una derogatoria y tres finales) que sustituye a la normativa hasta entonces vigente en esta materia (la ley preconstitucional de caza de 1970 y las leyes 1/1989 de modificación de infracciones administrativas en materia de caza y pesca fluvial y 16/1994 de Conservación de la Naturaleza —artículos 66 a 74—, ambas dictadas por el Parlamento vasco). En tanto no se aprueben las disposiciones reglamentarias de desarrollo, sigue siendo de aplicación, en lo que no se oponga a la nueva ley, el reglamento para la ejecución de la Ley de Caza de 1970 (Decreto 506/1971, de 25 de marzo).

La Ley 2/2011 de Caza pretende establecer un marco normativo propio y adecuado a las características físicas y jurídicas de la CAPV: un territorio densamente poblado y con zonas rurales muy humanizadas, y unas instituciones forales que cuentan con las competencias de desarrollo y ejecución de la legislación autonómica en esta materia, y que, por lo tanto, pueden desarrollar políticas propias. Además, la norma incorpora las últimas novedades procedentes de las directivas comunitarias en materia de aves silvestres y hábitats, y, sobre todo, desea responder a los nuevos enfoques sobre la ordenación previa del recurso. Tal ordenación ha de asegurar tanto la sostenibilidad de los recursos cinegéticos como la protección del resto de la fauna silvestre.

El título I contiene una serie de disposiciones generales sobre la definición de la caza, la propiedad de las piezas ocupadas o los requisitos para el ejercicio de esa actividad. También incorpora una de las mayores novedades de la Ley: la necesidad de planificar los recursos cinegéticos.

En el título II se clasifican las especies cinegéticas en dos grupos (caza mayor y menor) y se proclama que solo podrán cazarse las especies que se declaren cinegéticas en normas de carácter permanente y no, por lo tanto, en las órdenes forales de vedas, que solo podrán limitar (pero no ampliar) el listado de especies cinegéticas.

También se establecen (título III) unos principios básicos de lo que será la clasificación de los terrenos a los efectos de la caza, dividiendo el territorio en dos categorías: los cinegéticos y los no cinegéticos. Junto con ellos, se prevén unos terrenos de régimen cinegético especial, que tendrán su propia regulación.

Los terrenos cinegéticos serán los terrenos de aprovechamiento común, las zonas de caza controlada, los cotos de caza, las zonas de adiestramiento de perros de caza y las zonas de actividades cinegéticas. Las zonas de caza controlada tienen una regulación similar a la de los cotos de caza. Una de las novedades de la Ley consiste en que las zonas de caza controlada se adaptan en su regulación a la que ya estaba siendo la práctica en los territorios históricos en que se han implantado.

Uno de los debates que más ha trascendido socialmente, en relación con esta ley, es el relativo a las distancias mínimas que han de servir para determinar los límites de las zonas de seguridad, zonas en las que deben adoptarse medidas especiales para garantizar la protección de personas y bienes y en las cuales, salvo contadas excepciones, está prohibida la caza con armas. Respecto de núcleos urbanos y rurales, agroturismos o casas rurales, edificios habitables aislados, zonas de acampada, recintos deportivos al aire libre, parques, instalaciones militares y aeropuertos y sus proximidades, áreas recreativas, instalaciones de explotaciones agrarias prioritarias, núcleos zoológicos, instalaciones fabriles o industriales, y cualquier otro que sea declarado como tal, se establece como distancia mínima para la caza los 200 metros, excepto en el caso de los edificios habitables aislados, cuyo límite será de 100 metros para la práctica de la caza menor con escopeta y de 200 metros para la práctica de la caza mayor con cartuchería metálica, y en el de las instalaciones militares y aeropuertos, en los que se estará a su normativa específica. La regulación establecida no ha acabado de convencer a numerosos grupos ecologistas que pretendían un régimen de distancias más amplio.

El título IV regula la ordenación y gestión de la caza, y establece una estructura y contenido mínimo para las órdenes forales de vedas. Se crean instrumentos como los planes técnicos de ordenación cinegética y los planes de seguimiento cinegético.

En el título V se regula el ejercicio de la caza, estableciéndose una regulación de aspectos relativos a los medios de caza, las armas, las municiones, los dispositivos auxiliares, los medios y procedimientos prohibidos, las prohibiciones en beneficio de la

caza, los perros, las modalidades de caza, la cetrería y la caza con arco. Se recoge expresamente que no será necesaria la declaración, por parte de la diputación foral correspondiente, de que un día es “de fortuna” para que quede prohibido cazar durante el tiempo que dure esa circunstancia. Ello es importante, ya que en este territorio son relativamente frecuentes las llegadas de animales a determinadas zonas, impulsados por temporales invernales, sin que haya siempre posibilidad de prever tal circunstancia y dictar la correspondiente orden foral con la rapidez necesaria.

Los títulos VI y VII tratan de las granjas cinegéticas, el transporte y la comercialización; y de la seguridad y responsabilidad civil. Destaca la regulación que se da a la responsabilidad en accidentes de tráfico con especies cinegéticas, en sintonía con lo establecido en materia de seguridad vial.

Los aspectos relativos a la vigilancia, las infracciones y sanciones, y la reparación del daño se recogen en el título VIII. Respecto a la vigilancia, se ha intentado dotar a las personas empleadas como vigilantes privados del mayor número de atribuciones posible, para proveerles de los medios legales necesarios para que puedan cumplir con una tarea que realizan normalmente con escaso apoyo de las fuerzas de seguridad y frecuentemente en condiciones difíciles. Para ello se les reconoce la condición de agente de la autoridad y se otorga presunción de veracidad a sus declaraciones.

Las infracciones han sido tratadas de forma detallada, frente al carácter básico de la regulación de otros aspectos de la presente ley. Con ello se pretende aumentar, en la mayor medida posible, la seguridad jurídica de los ciudadanos. Se ha hecho desaparecer una de las categorías de infracción, las “menos graves”, y ahora serán tres las clases de infracción: muy graves, graves y leves. El Gobierno Vasco habrá de regular un registro de infracciones de caza, que se formalizará y actualizará con las informaciones que le faciliten las diputaciones forales.

2. La declaración del primer geoparque del País Vasco

La Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad recoge como figura de protección de ciertos entornos la categoría de geoparque. Se trata de una de las áreas protegidas por instrumentos internacionales, que ha de ser objeto de publicidad oficial y cuyo régimen de protección viene determinado en el correspondiente acuerdo internacional.

La Red Global de Geoparques (que incluye setenta y siete en todo el mundo, de los cuales cuarenta y dos son europeos) se formó en el año 2004, a partir de la precedente Red Europea (2000) y del respaldo que la Unesco le proporcionó (2001).

Un geoparque europeo:

- es un territorio que incluye un patrimonio geológico particular y una estrategia de desarrollo territorial sostenible;
- debe tener límites bien definidos y un área suficientemente grande para un verdadero desarrollo económico del territorio;
- debe contener un cierto número de lugares de interés geológico (LIG) de importancia particular en términos de calidad científica, rareza, valor estético o educativo;
- debe ser gestionado con una estructura bien definida y no puede tolerarse ninguna destrucción o venta de objetos geológicos;
- debe trabajar dentro de la red europea para favorecer su construcción y su cohesión.

En octubre de 2010, instancias internacionales acordaron la designación del Geoparque de la Costa Vasca y su incorporación a las redes europea y mundial de geoparques. Mediante la Orden de 18 de marzo de 2011 de la consejera de Medio Ambiente, Planificación Territorial, Agricultura y Pesca (MAPTAP), se da publicidad a la designación internacional de dicho geoparque y a su incorporación a las citadas redes (BOPV núm. 67, de 6 de abril). Este geoparque, situado en el cuadrante noroccidental de Guipúzcoa, cuenta con una población de unos 20.000 habitantes distribuidos en 89 kilómetros cuadrados, con siete núcleos principales (Zumaia, Narrondo, Oikia, Deba, Itziar, Mutriku y Mijoia), y presenta una línea de costa de 23 kilómetros de longitud. En este espacio se incluyen zonas geológicas de singular interés y relevancia científica: el flysch de Zumaia, el modelado kárstico de los macizos calizos cretácicos de Arno e Izarraitz, etc. El Geoparque alberga también (afectando al 22,6 % de su área) varias zonas que son lugares de importancia comunitaria (LIC), un biotopo protegido y varias zonas de interés natural del catálogo abierto de espacios naturales relevantes de la CAPV. También contiene diversos elementos integrantes del patrimonio cultural: importantes yacimientos y pinturas rupestres como los de Ekain (Patrimonio de la Humanidad de la Unesco) o Praileaitz; ciento sesenta y ocho bienes calificados en el

catálogo de monumentos, conjuntos monumentales y yacimientos de la CAPV (iglesias, ermitas, conventos, balnearios, el Camino de Santiago de la Costa, etc.), y diversos accidentes geográficos y elementos geológicos cuya existencia es atribuida a la intervención de personajes mitológicos como los gentiles.

3. La implementación de la Red Natura 2000

Continuando con el procedimiento de implementación de la normativa comunitaria, estatal y autonómica sobre el establecimiento de la red ecológica europea Natura 2000, la CAPV aborda la transformación de los lugares de importancia comunitaria (LIC), ya declarados por la Comisión, en zonas de especial conservación (ZEC). Para ello se ha procedido a aprobar inicialmente por la consejera de MAPTAP los proyectos de Decreto de designación como ZEC de catorce ríos y estuarios de la región biogeográfica atlántica (ría del Barbadún, dunas de Astondo, río Lea, río Artibai, ría del Urola, Inurritza, ría del Oria, Alto Oria, río Araxes, río Leizarán, río Urumea, río Barrundia, río Arakil y río Ega-Berrón), de Ernio-Gatzume (órdenes de 23 de diciembre de 2010, BOPV núm. 24, de 4 de febrero de 2011), de Aiako-Harria y de Garate-Santa Bárbara (órdenes de 25 de enero de 2011, BOPV núm. 46, de 8 de marzo) y de Arno e Izarraitz (órdenes de 8 de febrero de 2011, BOPV núm. 51, de 15 de marzo). En todos los casos se aprueban también las medidas de conservación para cada uno de los espacios, se somete el proyecto al trámite de audiencia ante las administraciones y organizaciones sin ánimo de lucro que persigan el logro de los objetivos de protección del medio ambiente, y se abre un período de información pública de treinta días naturales.

4. La modificación del Catálogo Vasco de Especies Amenazadas de la Fauna y la Flora Silvestre y Marina

La Orden de 10 de enero de 2011, de la consejera de MAPTAP, modifica (aprobando un texto único) el Catálogo Vasco de Especies Amenazadas de la Fauna y la Flora Silvestre y Marina (BOPV núm. 37, de 23 de febrero). El mencionado Catálogo fue aprobado en 1996 (en desarrollo de la Ley 16/1994, de 30 de junio, de Conservación de la Naturaleza del País Vasco) y modificado en varias ocasiones (1997, 1998, 2003).

La presente modificación trae causa de dos factores:

- El DMAVTAP publicó en 2010 un diagnóstico de la flora vasca (la Lista Roja de la Flora Vascular de la CAPV). En esta Lista Roja se recopiló el conocimiento actualizado de las especies de flora amenazadas, aplicando los criterios y las categorías establecidos por la UICN para evaluar el riesgo de extinción de cada taxón. Dado que se observó que, en general, los grados de amenaza obtenidos eran superiores a los establecidos en el Catálogo Vasco (lo que implicaba la inclusión de un mayor número de taxones en las categorías de mayor amenaza), la conclusión resultó clara: había que proceder a modificar dicho Catálogo.

- Al hecho anterior se unió la necesidad de incorporar al Catálogo aquellos taxones o poblaciones incluidos en los anexos de especies protegidas de directivas europeas y convenios internacionales relativos a la conservación de la biodiversidad que aún no habían sido incluidos en este.

5. Aprobación de nuevos instrumentos de planeamiento territorial

Con la aprobación del Plan Territorial Parcial del Área Funcional de Igorre (Decreto 239/2010, de 14 de septiembre, BOPV núm. 205, de 25 de octubre de 2010) son ya nueve las áreas funcionales (de las quince en que se divide la Comunidad Autónoma) que disponen de este instrumento específico de planeamiento territorial. El Plan Territorial Parcial desarrolla en esta zona (que geográficamente suele identificarse con la denominación de valle de Arratia) las previsiones de las Directrices de Ordenación del Territorio del País Vasco de 1997, con un horizonte temporal de dieciséis años, y determina el marco de ordenación que deben respetar y a cuyo contenido deben adaptarse los planes urbanísticos de carácter municipal.

También ha sido definitivamente aprobada la revisión del Segundo Plan General de Carreteras del País Vasco para el período 2005-2016 (Decreto 307/2010, de 23 de noviembre, BOPV núm. 242, de 20 de diciembre de 2010). En aplicación de la Ley 2/1989, de 30 de mayo, reguladora del Plan General de Carreteras del País Vasco, los capítulos de objetivos y programas de este plan son vinculantes para los órganos forales de los territorios históricos, que son los entes que tienen en el País Vasco las competencias de planificación, proyecto, construcción, conservación, modificación, financiación, uso y explicitación de carreteras y caminos.

En relación con todo lo anterior hay que señalar, por otro lado, que el Departamento de Medio Ambiente, Planificación Territorial, Agricultura y Pesca del Gobierno Vasco ha concluido la elaboración del documento de modificación de las citadas Directrices de Ordenación del Territorio (como consecuencia de su reestudio durante varios años), que ha sido presentado, en marzo de 2011 —junto con el estudio de evaluación conjunta de impacto ambiental (el equivalente al informe de sostenibilidad ambiental de la legislación estatal de evaluación de planes y programas)—, ante EUDEL (la Asociación de Municipios Vascos) y las tres diputaciones forales, para comenzar la tramitación administrativa de su modificación.

6. Medidas de fomento

Dentro del capítulo de ayudas y subvenciones son diversas las actuaciones y convocatorias llevadas a cabo en este período temporal.

El Departamento de MAPTAP ha regulado de manera general la concesión de subvenciones a empresas para la realización de inversiones destinadas a la protección del medio ambiente (Decreto 260/2010, de 19 de octubre, BOPV núm. 203, de 21 de octubre), tratando de adaptarlas al contenido de las nuevas directrices comunitarias sobre ayudas estatales a favor del medio ambiente (2008/C62/01); la inversión en infraestructuras ligadas a energías renovables en el sector agrario y silvícola (Decreto 3020/2010, de 16 de noviembre, BOPV núm. 233, de 3 de diciembre), y a ayuntamientos, mancomunidades, otras entidades locales, organismos autónomos locales y sociedades mercantiles locales que realicen acciones que promuevan el desarrollo sostenible (Orden de 2 de marzo de 2011, BOPV núm. 51, de 15 de marzo). También se ha procedido a la segunda modificación del reglamento de ayudas a las actividades de promoción y participación en programas de calidad de los alimentos (Programa Bikain), el cual, aunque de manera parcial, afecta a la producción ecológica de productos vegetales y de origen animal (Decreto 295/2010, de 9 de noviembre, BOPV núm. 223, de 19 de noviembre).

Por otro lado, la Agencia Vasca del Agua (URA) ha procedido a regular la concesión de subvenciones para actividades de formación y sensibilización en materia de aguas (Resolución de 25 de enero de 2011, BOPV núm. 43, de 3 de marzo).

Sumari: 1. L'aprovació de la llei de caça. 2. La declaració del primer geoparc del País Basc. 3. La implementació de Xarxa Natura 2000. 4. La modificació del Catàleg basc d'espècies amenaçades de la fauna i la flora silvestre i marina. 5. Aprovació de nous instruments de planejament territorial. 6. Mesures de foment.

1. L'aprovació de la llei de caça

La norma més important que ha dictat la CAPV en el període a què ens referim ha estat, sens dubte, la Llei 2/2011, de 17 de març, de caça (BOPV núm. 61, de 29 de març). Es tracta d'una llei extensa (8 títols, 66 articles, 1 disposició addicional, 1 de transitòria, 1 de derogatòria i 3 de finals), que substitueix la normativa vigent fins aleshores en aquesta matèria (la Llei preconstitucional de caça de 1970 i les lleis 1/1989, de modificació d'infraccions administratives en matèria de caça i pesca fluvial i 16/1994 de conservació de la natura —articles del 66 al 74—, ambdues dictades pel Parlament basc). Fins que no s'aprovin les disposicions reglamentàries de desenvolupament, continua aplicant-se, en el que no s'oposi a la nova llei, el reglament per executar la Llei de caça de 1970 (Decret 506/1971, de 25 de març).

La Llei 2/2011, de caça, pretén establir un marc normatiu propi i adequat a les característiques físiques i jurídiques de la CAPV: un territori densament poblat i amb zones rurals molt humanitzades, i amb institucions forals que tenen competències per desplegar i executar la legislació autonòmica en aquesta matèria, i que, per tant, poden dur a terme polítiques pròpies. A més, la norma incorpora les últimes novetats procedents de les directives comunitàries en matèria d'aus silvestres i d'hàbitats i, sobretot, vol respondre als nous enfocaments sobre l'ordenació prèvia del recurs. Aquesta ordenació ha d'assegurar tant la sostenibilitat dels recursos cinegètics com la protecció de la resta de fauna silvestre.

El títol I conté una sèrie de disposicions generals sobre la definició de la caça, la propietat de les peces ocupades o els requisits per exercir l'activitat. També incorpora una de les novetats més grans de la llei: la necessitat de planificar recursos cinegètics.

En el títol II es classifiquen les espècies cinegètiques en dos grups (caça major i menor) i es proclama que només es poden caçar les espècies que es declarin cinegètiques en normes de caràcter permanent i no, per tant, en ordres forals de vedes, que només poden limitar (però no ampliar) el llistat d'espècies cinegètiques.

També s'estableixen (títol III) uns quants principis bàsics del que és la classificació dels terrenys als efectes de caça, i es divideix el territori en dues categories: els cinegètics i els no cinegètics. També es preveuen terrenys de règim cinegètic especial, que tenen regulació pròpia.

Els terrenys cinegètics són terrenys d'aprofitament comú, zones de caça controlada, vedats de caça, zones d'ensinistrament de gossos de caça i zones d'activitats cinegètiques. Les zones de caça controlada tenen una regulació similar a la dels vedats de caça. Una de les novetats de la llei és que les zones de caça controlada s'adapten a la seva regulació a la que ja estava sent la pràctica en els territoris històrics en què s'han implantat.

Un dels debats que més ha transcendit socialment, pel que fa a aquesta llei, és el relatiu a les distàncies mínimes que han de servir per determinar els límits de les zones de seguretat. Zones en les quals s'han d'adoptar mesures especials per garantir la protecció de persones i béns, i en les quals, trets d'excepcions comptades, està prohibida la caça amb armes. Pel que fa a nuclis urbans i rurals, agroturismes o cases rurals, edificis habitables aïllats, zones d'acampada, recintes esportius a l'aire lliure, parcs, instal·lacions militars i aeroports i les seves proximitats, àrees recreatives, instal·lacions d'explotacions agràries prioritàries, nuclis zoològics, instal·lacions fabrils o industrials, i qualsevol altre que sigui declarat com a tal, s'estableix com a distància mínima per caçar 200 metres, excepte en els edificis habitables aïllats per a la pràctica de la caça menor amb escopeta, el límit dels quals és de 100 metres, i de 200 metres per a la pràctica de la caça major amb cartutxos metà·l·lics; i les instal·lacions militars i aeroports, en què cal veure la normativa específica. La regulació establerta no ha acabat de convèncer nombrosos grups ecologistes que pretenien un règim de distàncies més ampli.

El títol IV regula l'ordenació i la gestió de la caça, i estableix una estructura i un contingut mínim per a les ordres forals de vedes. Es creen instruments com els plans tècnics d'ordenació cinegètica i els plans de seguiment cinegètic.

En el títol V es regula l'exercici de la caça, es regulen els aspectes relatius als mitjans de caça, les armes, la munició, els dispositius auxiliars, els mitjans i procediments prohibits, les prohibicions en benefici de la caça, els gossos, les modalitats de caça, la falconeria i la caça amb arc. Es recull expressament que no cal declaració, per part de la

diputació foral corresponent, que un dia és “de fortuna” perquè quedi prohibit caçar durant el temps que duri aquesta circumstància. Això és important, ja que en aquest territori les arribades d’animals a determinades zones són relativament freqüents, impulsats per temporals hivernals, sense que es pugui preveure aquesta circumstància i dictar l’ordre foral corresponent amb la rapidesa necessària.

Els títols VI i VII tracten de les granges cinegètiques, del transport i la comercialització, i de la seguretat i responsabilitat civil. Destaca la regulació de la responsabilitat en accidents de trànsit amb espècies cinegètiques, d’acord amb el que estableix en matèria de seguretat viària.

Els aspectes de vigilància, infraccions i sancions, i reparació del dany es recullen en el títol VIII. Respecte a la vigilància, s’ha intentat dotar les persones empleades com a vigilants privades del nombre més gran d’atribucions possible, per atorgar-los els mitjans legals necessaris perquè puguin complir amb una tasca que realitzen normalment amb escàs suport de forces de seguretat i freqüentment en condicions difícils. Per això se’ls dota de la condició d’agent de l’autoritat i es reconeix en les seves declaracions la presumpció de veritat.

Les infraccions s’han tractat de forma detallada, enfront del caràcter bàsic de la regulació d’altres aspectes d’aquesta llei. Amb això es pretén augmentar, en la mesura que sigui possible, la seguretat jurídica dels ciutadans. S’ha fet desaparèixer una de les categories d’infraacció, les “menys greus”, i ara els tipus d’infraacció són tres: molt greus, greus i lleus. El Govern basc ha de regular un registre d’infraccions de caça, que s’ha de formalitzar i actualitzar amb les informacions que li faciliten les diputacions forals.

2. La declaració del primer geoparc del País Basc

La Llei 42/2007, del patrimoni natural i de la biodiversitat, recull com a figura de protecció de certs entorns la categoria de geoparc. Es tracta d’una de les àrees protegides per instruments internacionals que ha de ser objecte de publicitat oficial, el règim de protecció de la qual es determina en l’acord internacional respectiu.

La Xarxa Global de Geoparcs (que n’inclou 77 a tot el món, dels quals 42 són europeus) es va formar el 2004, a partir de la precedent Xarxa Europea (2000) i del suport hi va proporcionar la UNESCO (2001).

Un geoparc europeu:

- És un territori que inclou un patrimoni geològic particular i una estratègia de desenvolupament territorial sostenible.
- Ha de tenir límits ben definits i una àrea prou gran per a un veritable desenvolupament econòmic del territori.
- Ha de contenir un cert nombre de llocs d'interès geològic (LIG) d'importància particular en termes de qualitat científica, raresa, valor estètic o educatiu.
- S'ha de gestionar amb una estructura ben definida i no pot tolerar cap destrucció o venda d'objectes geològics.
- Ha de treballar dins de la xarxa europea per afavorir-ne la construcció i la cohesió.

A l'octubre de 2010 es va acordar, per instàncies internacionals, la designació del geoparc de la Costa Basca i la seva incorporació a les xarxes europea i mundial de geoparscs. Mitjançant l'Ordre de 18 de març de 2011 de la consellera de Medi Ambient, Planificació Territorial, Agricultura i Pesca (MAPTAP), es dóna publicitat a la designació internacional d'aquest geoparc i a la seva incorporació en les esmentades xarxes (BOPV núm. 67, de 6 d'abril). Aquest geoparc, situat en el quadrant nord-occidental de Guipúscoa, té una població d'uns 20.000 habitants distribuïts en 89 quilòmetres quadrats. Es concentra en set nuclis principals (Zumaia, Narrondo, Oikia, Deba, Itziar, Mutriku i Mijoa) i presenta una línia de costa de 23 quilòmetres de longitud. Inclou zones geològiques de singular interès i rellevància científica: el flysch de Zumaia, el modelat càrstic dels massissos calcaris cretacis d'Arno i Izarraitz, etc. El geoparc també acull diverses zones (que afecten el 22,6% de la seva àrea) que són llocs d'importància comunitària (LIC), un biòtop protegit i diverses zones d'interès natural del catàleg obert d'espais naturals rellevants de les CAPV. També conté diversos elements integrants del patrimoni cultural: importants jaciments i pintures rupestres com els d'Ekain (Patrimoni de la Humanitat de la UNESCO) o Praileaitz; 168 béns qualificats en el catàleg de monuments conjunts monumentals i jaciments de la CAPV (esglésies, ermites, convents, balnearis, el Camí de Santiago de la Costa, etc.), així com diversos accidents geogràfics i elements geològics l'existència dels quals s'atribueix a la intervenció d'alguns personatges mitològics com els gentils.

3. La implementació de Xarxa Natura 2000

Continuant amb el procediment d'implementació de la normativa comunitària, estatal i autonòmica sobre l'establiment de la xarxa ecològica europea Natura 2000, la CAPV aborda la transformació dels llocs d'importància comunitària (LIC) en zones d'especial conservació (ZEC) declarats per la Comissió. Per això, la Conselleria de MAPTAP ha aprovat inicialment els projectes de decret de designació com a ZEC de catorze rius i estuaris de la regió biogeogràfica atlàntica (ria de Barbadún, dunes d'Astondo, riu Lea, riu Artibai, ria de l'Urola, Iñurritza, ria de l'Oria, Alt Oria, riu Araxes, riu Leizarán, riu Urumea, riu Barrundia, riu Arakil i riu Ega-Berrón) i d'Ernio-Gatzume (ordres de 23 de desembre de 2010, BOPV núm. 24, de 4 de febrer de 2011), d'Aiako-Harria i de Gárate-Santa Bàrbara (ordres de 25 de gener de 2011, BOPV núm. 46, de 8 de març) i d'Arno i Izarraitz (ordres de 8 de febrer de 2011, BOPV 51, de 15 de març). En tots els casos també s'aproven les mesures de conservació per a cadascun dels espais, i se sotmet el projecte al tràmit d'audiència a les administracions, organitzacions sense ànim de lucre que vulguin complir els objectius de protecció del medi ambient, així com obrir un període d'informació pública de trenta dies naturals.

4. La modificació del Catàleg basc d'espècies amenaçades de la fauna i la flora silvestre i marina

L'Ordre de 10 de gener de 2011, de la consellera de MAPTAP, modifica (aprova un text únic) el Catàleg basc d'espècies amenaçades de la fauna i la flora silvestre i marina (BOPV núm. 37, de 23 de febrer). L'esmentat catàleg es va aprovar el 1996 (en desplegament de la Llei 16/1994, de conservació de la naturalesa del País Basc) i s'ha modificat en diverses ocasions (1997, 1998, 2003).

Aquesta modificació porta causa de dos factors:

- El DMAPTAP va publicar el 2010 un diagnòstic de la flora basca (la Llista vermella de la flora vascular de la CAPV). En aquesta Llista vermella es va recopilar el coneixement actualitzat de les espècies de flora amenaçades, i es van aplicar criteris i categories establerts per la UICN per avaluar el risc d'extinció de qualsevol tàxon. Com que es va observar que, en general, els graus d'amenaça eren superiors als que establia

el Catàleg basc (implicava la inclusió d'un nombre de tàxons més gran en les categories d'amença més gran), la conclusió era clara: calia modificar el Catàleg.

- Al fet anterior es va unir la necessitat d'incorporar al Catàleg les poblacions o els tàxons inclosos en els annexos d'espècies protegides de directives europees i convenis internacionals relatius a la conservació de la biodiversitat que encara no s'hi havien inclòs.

5. Aprovació de nous instruments de planejament territorial

Amb l'aprovació del Pla Territorial Parcial de l'àrea funcional d'Igorre (Decret 239/2010, de 14 de setembre, BOPV núm. 205, de 25 d'octubre de 2010) ja són nou les àrees funcionals (de les quinze en què es divideix la comunitat autònoma) que disposen d'aquest instrument específic de planejament territorial. El Pla Territorial Parcial desplega en aquesta zona (que geogràficament se sol identificar amb la denominació de vall d'Arratia) les previsions de les Directrius d'ordenació del territori del País Basc de 1997, amb un horitzó temporal de setze anys, i determina el marc d'ordenació que han de respectar i el contingut al qual s'han d'adaptar els plans urbanístics de caràcter municipal.

També s'ha aprovat definitivament la revisió del Segon Pla General de Carreteres del País Basc per al període 2005-2016 (Decret 307/2010, de 23 de novembre, BOPV núm. 242, de 20 de desembre de 2010). En aplicació de la Llei 2/1989, reguladora del Pla General de Carreteres del País Basc, els capítols d'objectius i de programes d'aquest pla són vinculants per als òrgans forals dels territoris històrics, que són els ens que tenen les competències de planificació, projecte, construcció, conservació, modificació, finançament, ús i explicitació de carreteres i camins al País Basc.

Pel que fa a aquest aspecte, cal assenyalar, d'altra banda, que el Departament de Medi Ambient, Planificació Territorial, Agricultura i Pesca del Govern Basc ha conclòs l'elaboració del document de modificació de les esmentades Directrius d'ordenació del territori (com a conseqüència d'haver-les tornat a estudiar durant uns quants anys), el qual es va presentar al març de 2011, juntament amb l'estudi d'avaluació conjunta d'impacte ambiental (equivalent a l'informe de sostenibilitat ambiental de la legislació estatal d'avaluació de plans i programes), davant EUDEL (l'associació de municipis

bascos) i les tres diputacions forals, per començar la tramitació administrativa de la modificació.

6. Mesures de foment

En el capítol d'ajuts i de subvencions, les actuacions i convocatòries realitzades durant aquest període són diverses.

El Departament de MAPTAP ha regulat de manera general la concessió de subvencions a: empreses per a la realització d'inversions destinades a la protecció del medi ambient (Decret 260/2010, de 19 d'octubre, BOPV núm. 203, de 21 d'octubre), i ha intentat d'adaptar-les al contingut de les noves directius comunitàries sobre ajudes estatals a favor del medi ambient (2008/C62/01); la inversió en infraestructures lligades a energies renovables als sectors agrari i silvícola (Decret 3020/2010, de 16 de novembre, BOPV núm. 233, de 3 de desembre); ajuntaments, mancomunitats, altres entitats locals, organismes autònoms locals i societats mercantils locals que realitzen accions que promouen el desenvolupament sostenible (Ordre de 2 de març de 2011, BOPV núm. 51, de 15 de març). També s'ha realitzat la segona modificació del reglament d'ajuts a les activitats de promoció i participació en programes de qualitat dels aliments (Programa Bikain), el qual, tot i que de manera parcial, afecta la producció ecològica de productes vegetals i d'origen animal (Decret 295/2010, de 9 de novembre. BOPV núm. 223, de 19 de novembre).

D'altra banda, l'Agència Basca de l'Aigua (URA) ha regulat la concessió de subvencions per a activitats de formació i sensibilització en matèria d'aigües (Resolució de 25 de gener de 2011, BOPV núm. 43, de 3 de març).